

Vonnisnummer
Repertoriumnummer 2016 /
Datum van uitspraak 24 november 2017
Rolnummer C / 17 / 108

Uitgifte

Uitgereikt aan	Uitgereikt aan	Uitgereikt aan
op €	op €	op €

Niet aan te bieden aan de ontvanger

Rechtbank van Koophandel Antwerpen, afdeling Antwerpen

Beschikking

Voorzitter, zetelend in kort geding

Aangeboden op
Niet te registreren

de NV GHELAMCO,

waarvan de maatschappelijke zetel gevestigd is te 8900 Ieper, Zwaanhofweg 10, ingeschreven in de Kruispuntbank van Ondernemingen onder het nummer 0427.223.830,

de Comm.VA GHELAMCO GROUP,

waarvan de maatschappelijke zetel gevestigd is te 8900 Ieper, Zwaanhofweg 10, ingeschreven in de Kruispuntbank van Ondernemingen onder het nummer 0879.623.417,

de heer Paul GHEYSENS,

wonende te 8902 Ieper, Kemmelseweg 72,

eisende partijen, vertegenwoordigd door mr Bart LIEBEN, advocaat, met kantoor te 2018 Antwerpen, Grétrystraat 54,

TEGEN**de VZW STEM IN 'T KAPITTEL,**

waarvan de zetel gevestigd is te 2100 Deurne, Collegelaan 106, ingeschreven in de Kruispuntbank van Ondernemingen onder het nummer 0521.886.427,

de VOF HET LAATSTE WOORD,

waarvan de maatschappelijke zetel gevestigd is te 2630 Aartselaar, Jan Blockxstraat 23, ingeschreven in de Kruispuntbank van Ondernemingen onder het nummer 0643.488.201,

verwerende partijen, vertegenwoordigd door mr Arthur FLIEGER, advocaat, met kantoor te 2018 Antwerpen, Justitiestraat 31, die ter zitting samen met mr Karin OTTELOHE verschijnt.

I. SITUERING VAN HET GESCHIL

De eisende partijen, de NV GHELAMCO, de Comm.VA GHELAMCO GROUP en (verder gezamenlijk aangeduid als 'GHELAMCO'), zijn houders van het woordmerk *Ghelamco*, in verschillende klassen. De heer Paul GHEYSENS is haar bestuurder, respectievelijk vaste vertegenwoordiger van haar zaakvoerder.

De verwerende partijen, de VZW STEM IN 'T KAPITTEL en de VOF HET LAATSTE WOORD (verder 'DOORBRAAK') zijn uitgever, respectievelijk hoster van de webstek van de reeks *Doorbraak Boeken*. Zij maken zich op een boek te publiceren onder de titel *De illegale Ghelamco Arena — Als politici zich met voetbal bemoeien*, waarin kennelijk de aandacht zal worden gevestigd op bepaalde problemen op het vlak van ruimtelijke ordening bij de bouw van dit stadion.

GHELAMCO meent dat de associatie van haar merk met de term 'illegaal' haar schade toebrengt, en maakt aanspraak op een verbod om deze titel te gebruiken.

Voor de volledigheid, en in het bijzonder gelet op de media-aandacht die deze zaak al heeft genoten, benadrukt de rechtbank waar deze zaak *niet* over gaat: de inhoud van het boek (die nog niet is gekend) staat hier niet ter discussie. GHELAMCO vordert dan ook geen "publicatieverbod" (zie bv., ten onrechte: "*Ghelamco voelt de bui al hangen en heeft beslist dat de aanval de beste verdediging is. Ze eisten in een kortgeding niets minder dan een publicatieverbod en willen zo verhinderen dat het boek de winkelrekken haalt.*" «<https://radio1.be/jan-verheyen-beste-karl-drabbe-u-bent-mijn-held-van-de-week>»). Zij neemt — in deze procedure — louter aanstoot aan de titel en aan de vermeldingen op de webstek.

II. PROCEDUREVERLOOP

Het geding werd ingeleid bij dagvaarding betekend op 8 september 2017.

De zaak werd vastgesteld en in beraad genomen op de buitengewone openbare zitting van 22 november 2017 nadat de raadslieden van partijen werden gehoord.

Het onderwerp van de vordering wordt uitsluitend bepaald door de syntheseconclusies. De rechtbank hield bij de beoordeling van het geschil dan ook rekening met:

- de syntheseconclusie neergelegd op 10 november 2017 en de stukken neergelegd op 13 november 2017 door GHELAMCO,
- de syntheseconclusie neergelegd op 20 november 2017 en de stukken neergelegd op 6 november 2017 door DOORBRAAK.

In deze procedure werd de Wet van 15 juni 1935 op het gebruik der talen in gerechtszaken nageleefd.

III. DE VORDERING

De vordering van GHELAMCO strekt ertoe te horen vaststellen dat haar merkenrechten alsook de eerlijke marktpraktijken worden geschonden, en DOORBRAAK een bevel te horen opleggen "*tot niet-verspreiding van het boek met als titel 'De illegale Ghelamco Arena', geheel of gedeeltelijk en zowel in haar elektronische als papieren formaat, onder verbeurte van een dwangsom*".

Zij vordert verder dat aan DOORBRAAK het bevel zou worden opgelegd “tot niet-opname op haar webpagina’s van enig relaas inzake vermeende illegale praktijken van [GHELAMCO], en dit onder verbeurte van een dwangsom”.

IV. BEOORDELING

1. *Het merkenrecht*

1. GHELAMCO steunt op het merkenrecht om te argumenteren dat het gebruik van het teken *Ghelamco* in de titel van het boek onrechtmatig is.
2. Krachtens artikel 2.20, 1. van het Benelux-verdrag inzake de intellectuele eigendom heeft een ingeschreven merk de houder een uitsluitend recht. Krachtens c. van deze bepaling kan de merkhouder iedere derde die niet zijn toestemming hiertoe heeft verkregen, het gebruik van een teken verbieden wanneer dat teken gelijk is aan of overeenstemt met het merk en in het economisch verkeer gebruikt wordt voor waren of diensten, die niet soortgelijk zijn aan die waarvoor het merk is ingeschreven, indien dit merk bekend is binnen het Benelux-gebied en door het gebruik, zonder geldige reden, van het teken ongerechtvaardigd voordeel wordt getrokken uit of afbreuk wordt gedaan aan het onderscheidend vermogen of de reputatie van het merk.
3. Het is duidelijk dat de titel van het boek geen gebruik maakt van het teken *Ghelamco* als merk. De titel dient niet ter onderscheiding van waren of diensten van een onderneming, maar is integendeel een onderdeel van de waar zelf.

Deze bepaling kan dan ook onmogelijk als grond dienen voor de vordering.

4. GHELAMCO roept verder artikel 2.20, 1., d. van het Benelux-verdrag inzake de intellectuele eigendom in.

Krachtens deze bepaling kan de merkhouder het gebruik van het teken ook verbieden wanneer dat teken gebruikt wordt anders dan ter onderscheiding van waren of diensten, indien door gebruik, zonder geldige reden, van dat teken ongerechtvaardigd voordeel wordt getrokken uit of afbreuk wordt gedaan aan het onderscheidend vermogen of de reputatie van het merk.

5. Echter, telkens het aanhalen van een merk in de media nodig of zelfs maar nuttig is, kan artikel 2.20, 1., d. niet ter sprake komen (zie F. GOTZEN en M.-Chr. JANSSENS, *Europees en Benelux Merkenrecht*, Larcier, 2016, 290).

De ‘geldige reden’ waar DOORBRAAK over beschikt om gebruik te maken van het teken *Ghelamco* in de titel moet worden gevonden in de vrijheid van meningsuiting.

Krachtens artikel 10, 1. van het Europees verdrag tot bescherming van de rechten van de mens en de fundamentele vrijheden (EVRM) heeft een ieder recht op vrijheid van meningsuiting. Dit recht omvat de vrijheid een mening te koesteren en de vrijheid om inlichtingen of denkbeelden te ontvangen of te verstrekken, zonder inmenging van enig openbaar gezag en ongeacht

grenzen. Artikel 11, 1. van het Handvest van de grondrechten van de Europese Unie biedt dezelfde bescherming.

Uit het tweede lid van beide bepalingen volgt dat beperkingen hierop een wettelijke basis moeten hebben, legitiem moeten zijn en noodzakelijk zijn in een democratische samenleving.

6. Indien de stelling van GHELAMCO zou moeten worden gevolgd, en zij dus het merkenrecht zou kunnen inroepen om deze titel te laten verbieden, zou dit erop neerkomen dat elke journalistieke verwijzing waarbij een merk in een negatief daglicht wordt gesteld onmogelijk zou worden. Het zou dus praktisch onmogelijk zijn om kritiek te leveren op politieke besluitvorming, zodra deze besluitvorming een band vertoont met of gevolgen heeft op een onderneming waarvan de naam als merk geregistreerd werd.

Dit is vanzelfsprekend niet aanvaardbaar in een democratische samenleving.

Nu het boek in kwestie alleszins betrekking heeft op een politiek debat (zoals de ondertitel al weergeeft: *“Wanneer politici zich met voetbal bemoeien”*), is de appreciatiemarge om deze meningsuiting te verhinderen zo goed als onbestaande.

7. Volledigheidshalve moet worden opgemerkt dat niet blijkt dat er redelijkerwijze andere mogelijkheden waren om het stadion in kwestie te identificeren: het is nu eenmaal gekend als *Ghelamco Arena* (en dit krachtens de overeenkomst die GHELAMCO zelf met de voetbalclub heeft gesloten). Ter illustratie: de zoekopdracht *“ghelamco arena” OR “ghelamcoarena”* in Google levert 603.000 resultaten op, terwijl *“artevelde stadion” OR “arteveldestadion” –ertvelde”* er 65.700 oplevert. Het is dan ook niet onredelijk om vast te stellen dat de naam *Ghelamco Arena* zo goed als tienmaal zo sterk ingeburgerd is als *Arteveldestadion* (waarbij er abstractie is gemaakt van verwijzingen naar het niet–gerelateerde, gelijknamige lokale stadion te Ertvelde). Deze naam was dan ook de logische keuze om naar het stadion te verwijzen.

GHELAMCO heeft haar naam aan het stadion verbonden, en moet dan ook de keerzijde van deze sponsoringmedaille aanvaarden: haar teken zal ook kunnen worden gebruikt wanneer het stadion in een ongunstig kader in de aandacht komt (zelfs wanneer de verwijten kennelijk niet tot haarzelf zijn gericht). Ter analogie: het is niet enkel wanneer een wielrenner een koers wint dat de ploegsponsor zal worden vernoemd, maar ook wanneer het nieuws minder positief is (blessures, ontslag, doping, enz.).

8. Tenslotte stipt de rechtbank aan dat de argumentatie omtrent de journalistieke deontologie niet dienstig is: niet alleen is de auteur geen journalist, bovendien wordt hiermee vooruitgekeken op de inhoud van het boek, die vooralsnog niet gekend is. Zonder kennis te nemen van deze inhoud is het onmogelijk om te weten of de journalistieke deontologie (indien van toepassing) al dan niet werd nageleefd.

9. Hieruit volgt dat de vordering, voor zover zij steunt op het merkenrecht, ongegrond is.

Dit geldt zowel wat betreft het gebruik van het teken *Ghelamco* in de titel van het boek, en des te meer wat betreft de informatie die DOORBRAAK op haar webstek zou plaatsen.

2. De eerlijke marktpraktijken

10. In tweede orde steunen de eisende partijen hun vordering op de vermeende schending van de eerlijke marktpraktijken door de verwerende partijen.

11. Krachtens artikel VI.104 van het Wetboek Economisch Recht is elke met de eerlijke marktpraktijken strijdige daad waardoor een onderneming de beroepsbelangen van een of meer andere ondernemingen schaadt of kan schaden, verboden.

Krachtens artikel XVII.1, lid 1 van het Wetboek Economisch Recht stelt de voorzitter van de rechtbank van koophandel het bestaan vast en beveelt de staking van een zelfs onder het strafrecht vallende daad die een inbreuk uitmaakt op de bepalingen van dit Wetboek.

Krachtens artikel XVII.6, lid 1 wordt de vordering ingesteld en behandeld zoals in kortgeding, hetgeen meteen een procedure ten gronde is en geen procedure die slechts aanleiding geeft tot een voorlopig resultaat, zoals het kort geding.

12. De eisende partijen tonen niet aan dat de gewone marktpraktijkenrechter niet in staat zou zijn geweest om tijdig een uitspraak toe doen over deze vordering. Zij tonen, met andere woorden, niet aan dat hun vordering hoogdringend is en in kort geding kan worden behandeld.

De eerlijke marktpraktijken vormen dan ook geen grond voor hun vordering.

3. Laster en eerroof

13. Als derde middel voeren de eisende partijen aan dat de titel in kwestie laster en eerroof zou uitmaken. Juridisch roepen ze hier echter drie afzonderlijke rechtsgronden in.

14. Krachtens artikel 443 van het Strafwetboek is hij die in de hierna aangeduide gevallen aan een persoon kwaadwillig een bepaald feit ten laste legt, dat zijn eer kan krenken of hem aan de openbare verachting kan blootstellen, en waarvan het wettelijk bewijs niet wordt geleverd, schuldig aan laster, wanneer de wet het bewijs van het ten laste gelegde feit toelaat, en aan eerroof, wanneer de wet dit bewijs niet toelaat.

Gemeenschappelijke bestanddelen van laster en eerroof zijn dus:

- het kwaadwillig opzet
- de aantijging van een bepaald feit, dus een feit dat het voorwerp kan uitmaken van een rechtstreeks bewijs en van een tegenbewijs
- het feit kan de eer van een persoon krenken of kan hem aan de openbare verachting blootstellen
- de openbaarheid.

(zie A. DE NAUW, *Inleiding tot het bijzonder strafrecht*, Kluwer, 2010, p. 268, nr 343).

15. Er kan op geen enkele wijze worden vastgesteld dat het gebruik van de naam *Ghelamco* in de titel van het boek zou voortvloeien uit kwaadwilligheid. Er kan dan ook geen laster en eerroof worden vastgesteld.

16. Verder stellen de eisende partijen dat de titel een inmenging zou uitmaken in privéleven van de heer GEYSENS en zijn familie.

Het is de rechtbank echter niet duidelijk hoe dit concreet het geval zou zijn, nu de titel enkel de vennootschapsnaam vermeldt en niet zijn eigen naam (laat staan die van zijn verwanten, die hier trouwens geen partij zijn).

17. Tenslotte voeren zij een schending in van de algemene zorgvuldigheidsnorm.

Zij tonen evenwel niet aan in welke mate waarom STEM IN 'T KAPITTEL als uitgever, laat staan van HET LAATSTE WOORD als hoster van de website die ermee is verbonden, foutief zouden hebben gehandeld. Zoals reeds hoger opgemerkt heeft de titel enkel betrekking op het gebouw, niet op GHELAMCO zelf: hen wordt kennelijk niets 'illegals' aangewreven.

Ook op deze gronden is de vordering dan ook ongegrond.

V. DE PROCESKOSTEN

18. Krachtens artikel 1017 van het Gerechtelijk Wetboek verwijst ieder eindvonnis de in het ongelijk gestelde partij in de kosten. Krachtens artikel 1018, 6° van het Gerechtelijk Wetboek omvatten deze kosten de rechtsplegingsvergoeding.

Voor het berekenen van de rechtsplegingsvergoeding moet volgens artikel 2 van het Koninklijk Besluit van 26 oktober 2007 tot vaststelling van het tarief van de rechtsplegingsvergoeding bedoeld in artikel 1022 van het Gerechtelijk Wetboek en tot vaststelling van de datum van inwerkingtreding van de artikelen 1 tot 13 van de wet van 21 april 2007 betreffende de verhaalbaarheid van de erelonen en de kosten verbonden aan de bijstand van de advocaat, het bedrag van de vordering te worden vastgesteld overeenkomstig de artikelen 557 tot 562 en 618 Ger.W.

19. Volgens deze regels is de vordering van de verwerende partijen niet in geld waardeerbaar. Conform ditzelfde K.B., en bij gebrek aan verzoek van de partijen om hiervan af te wijken, bedraagt de rechtsplegingsvergoeding dus het basisbedrag van € 1.440,00.

VI. BESLISSING

Rechtdoende op tegenspraak en na erover te hebben beraadslaagd, komt de Rechtbank tot volgende beslissing:

- zij verklaart de vordering toelaatbaar doch ongegrond en wijst ervan af,
- zij verwerpt alle andere en strijdige middelen als niet ter zake dienend,

- zij verwijst de NV GHELAMCO, de Comm.VA GELAMCO GROUP en de heer Paul GHEYSENS gezamenlijk in de kosten van het geding, die door de VZW STEM IN 'T KAPITTEL en de VOF HET LAATSTE WOORD worden begroot, en door de Rechtbank worden vereffend op de rechtsplegingsvergoeding van € 1.440,00 voor hen allebei.

Deze beschikking werd gewezen door de voorzitter van de Rechtbank van Koophandel Antwerpen, afdeling Antwerpen:

F. BLOCKX, rechter, waarnemend voorzitter,

A. BUNTJENS, griffier,

en uitgesproken in openbare zitting op **24 november 2017** door de voorzitter, bijgestaan door de griffier.

A. Buntjens

F. Blockx